

Список використаних джерел

1. ДСТУ 7095:2009 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Захист населення у надзвичайних ситуаціях. Основні положення
2. Ganna Khimicheva, Oleksii Dziuba Background for developing the parameter control system of the comfort zone of office premises: Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU countries. – 3rd ed. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. – p. 101-117.
3. Хімічева Г.І., Дзюба О.О. Застосування інтернет технологій для побудови систем контролю параметрів мікроклімату закладів вищої освіти. Якість, стандартизація та метрологічне забезпечення: [матеріали міжнародної науково практичної конференції, Харків – 25-26 січня 2022 року] / за заг. ред. д.т.н. Р.М. Тріща, к.т.н., доц. Г.С. Грінченко. Українська інженерно-педагогічна академія. Харків: УІПА, 2022 – с. 46-47.
4. Evgen, Martyn, Solomia, Ljaskovska, and Nadia, Tarapata. "Emulator of analysis of bombshelters", [Electronic resource]. Scientific bulletin of the Tavria agrotechnological state university. – Melitopol: TSATU, 2019. - Is. 9, vol.1 DOI: 10.31388/2220-8674-2019-1-62

**YOUTUBE У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО
ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ОРАТОРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Красницька О. В.

Національний університет оборони України імені Івана Черняховського

Ораторська діяльність викладача вищого військового навчального закладу (ВВНЗ) потребує його професійної підготовки як оратора. Він повинен стати професійним спікером, щоб досягнути успішності в освітній і науковій діяльності. Адже недостатньо написати статтю, підготувати проєкт, провести дослідження, їх результати треба вміти презентувати цільовій аудиторії. Недостатньо провести лекцію, необхідно підготувати затребуваний навчальний контент, зацікавити слухачів, заволодіти їх увагою й побудувати активну з ними

взаємодію. Недостатньо публічно виступати, треба виступати мотивуюче, захопливо й інформативно, щоб аудиторія хотіла бачити та слухати оратора знову і знову. Як зазначає Майкл Порт, викладач має сяяти на сцені, за кафедрою, перед слухачами, а саме блискуче грати для своєї аудиторії, приносячи їй задоволення, і сам, насолоджуючись кожним моментом публічного виступу [1, с. 9]

З метою формування готовності викладача ВВНЗ до ораторської діяльності нами було розроблено авторський навчальний курс «Сучасна педагогічна риторика» [2], який упроваджено в систему підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Навчальна дисципліна має 90 год., із яких 60 год. присвячено лекційним і практичним заняттям із метою розвитку риторичних знань та ораторських умінь офіцерів.

Для глибшого опанування теоретичних і практичних аспектів педагогічної риторики, оволодіння ораторським мистецтвом, засвоєння представленого навчального контенту, зацікавленості офіцерів, комплексного підходу до формування готовності викладача до ораторської діяльності нами було розроблено однойменний онлайн курс «Сучасна педагогічна риторика», представлений на власному YouTube каналі «Мистецтво живого слова» https://www.youtube.com/channel/UCws0vkxcxIZql61L9DoFb_g [3].

Результати педагогічного експерименту, проведеного нами протягом 2017–2022 рр., засвідчили, що YouTube канал та онлайн курс «Сучасна педагогічна риторика» зокрема відіграють важливу роль в освітньому процесі і для його викладача, і для слухача. Зокрема слухач має змогу здійснити наступне:

1. *Повторити лекційний матеріал.* Відомо, що слухач засвоює менше 50 % отриманої під час лекції інформації. Адже людина не може за 90 хв. проаналізувати, синтезувати, узагальнити й засвоїти значний обсяг лекційного матеріалу. Перегляд відеороликів із навчальних питань, що розглядалися, дає слухачу таку змогу.

2. *Зосередити увагу на головному.* Відеоролики лаконічно, змістовно й дозовано висвітлюють основний навчальний контент.

3. *Опанувати додаткові питання, не висвітлені під час лекцій.* Навчальна дисципліна практико орієнтована й більшість занять присвячені практичному

відпрацюванню майстерності публічних виступів і спрямовані на розвиток ораторських умінь офіцерів. YouTube канал дає змогу висвітлити увесь необхідний навчальний контент.

4. *Опанувати матеріал для підготовки до лекції чи інших навчальних занять і подальшого ґрунтовного його обговорення.* Це дає змогу нам побудувати ефективну діалогічну взаємодію зі слухачами під час аудиторних занять, розглянути теорію на прикладі конкретних публічних виступів ораторів.

5. *Прослухати й опанувати матеріал незалежно від місця перебування, а також переглядати його в комфортних умовах і будь-який час.* Згідно з принципом Парето 20 % зусиль приносить 80 % результату. Тобто, створюючи у такий спосіб комфортні умови для ознайомлення, вивчення (в разі відсутності слухача на навчальних заняттях), повторення, пригадування й засвоєння навчального контенту, необмежений час, офіцери мають можливість повноцінно опанувати навчальну дисципліну й оволодіти риторичними знаннями.

6. *Повторити теоретичний матеріал перед іспитом.* Відеоролики містять обраний контент тривалістю від 3 до 20 хв., що дає змогу за кілька годин повторити весь курс.

7. *Спостерігати застосування широкого спектру ораторських прийомів і технік у публічному виступі на прикладі викладача курсу.* До того ж на YouTube каналі представлено відеоролики зразкових публічних виступів ораторів, приклади використання в ораторській діяльності й комунікації окремих технік, наприклад, технік відповідей на провокаційні запитання.

8. *Вивчати вербальну та невербальну поведінку оратора під час публічного виступу на прикладі викладача.* Як зазначає Олег Хміляр, знання жестового й мімічного вираження є необхідною умовою для розвитку символічної регуляції поведінки особистості. Невербальні засоби мовлення зокрема слугують інструментом кодування, передачі, декодування повідомлень, а також виявлення особистості [4, с. 239].

9. *Спостерігати поведінку викладача перед камерою та навчатися на його прикладі проводити заняття в режимі online,* що на сьогодні є вельми актуальним.

10. *Самостійно опанувати курс «Сучасна педагогічна риторика» в межах інформальної освіти.*

YouTube канал «Мистецтво живого слова» та розміщений на ньому онлайн курс представляють для викладача такі можливості:

- 1) зацікавити слухачів у вивченні навчальної дисципліни;
- 2) сформувати в них післядовільну увагу;
- 3) викликати вторинний дискурс під час аудиторних занять, коли офіцери завчасно опрацьовують частину навчального матеріалу через відеоролики;
- 4) раціонально використовувати час лекційних занять;
- 5) проводити рефлексію власної ораторської діяльності;
- 6) створити ситуацію успіху для слухача через всеохоплюючий навчальний контент, його візуалізацію, можливість опанування матеріалу в комфортних умовах, створених ним самим, і будь-який час, можливість повторення, надані приклади публічних виступів та використання різноманітних ораторських прийомів і технік.

Отже, створений нами YouTube канал «Мистецтво живого слова» виступає засобом інформальної освіти для викладача ВВНЗ, сприяє формуванню готовності його до ораторської діяльності, підвищує рівень риторичної освіченості й допомагає досягнути успіху в освітній і науковій діяльності. Як влучно зазначає Олег Хміляр, кожен викладач, офіцер прагне успіху, а успіх – це реалізовані цілі [5, с. 107].

Список використаних джерел

1. Port Michael. *Steal the Show: from speeches to job interviews to deal-closing pitches, how to guarantee a standing ovation for all the performances in your life.* New York : Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 2015. 198 p.

2. Krasnytska Olha. «Modern pedagogical rhetoric» in the preparation system of Doctors of Philosophy. *Technium Social Sciences Journal. A new decade for social changes.* 2020. Vol. 9. P. 43–49.

3. Красницька Ольга. Мистецтво живого слова : YouTube канал. URL: https://www.youtube.com/channel/UCws0vkxcxIZql61L9DoFb_g.

4. Хміляр Олег. Психологія символічної регуляції дій і вчинків особистості : монографія. Київ : ТОВ «Контекст Україна», 2016. 380 с.

5. Хміляр Олег. Вплив мотиваційних чинників на процес регуляції поведінки особистості. *Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти* : зб. матеріалів II міжнар. наук.-метод. конф. (Кам'янець-Подільський, 26–27 квітня 2018 р.). С. 106–108.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДЙОМНО-ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Староста Ж.С.

Українська інженерно-педагогічна академія

Основним завданням підйомно-транспортних машин є вантажно-розвантажувальні роботи та переміщення вантажу на деякі відстані. В умовах війни для самохідних кранів додалася функція зрушення уламків пошкоджених будівель. У зв'язку з цим виникне потреба відновлення та перебудування великої кількості житлових будинків і тому так необхідно мати надійне устаткування, що за своїми характеристиками зможе забезпечити більш швидке, якісне та безпечне виконання своїх основних функцій.

Стрілові крани характеризуються першою стрілою, яка може обертатися навколо двох ортогональних осей (наприклад, горизонтально та повертаючись). На вільному кінці стріли корисний вантаж підвішується за допомогою підйомного канату. Довжину підйомного канату можна приводити за допомогою лебідки. Кран-стріла може переміщати корисне навантаження в 3D-просторі, використовуючи легкі та поворотні рухи стріли та підйом корисного навантаження.[1]

Питанням, що потребує вирішення є ефективне зменшення коливання вантажу на стрілі крана. Створення математичної моделі дозволить дослідити процес підйому та повороту крана.

Для вирішення задачі одним з варіантів є використання системи управління зі зворотнім зв'язком. Зворотній зв'язок - це електричний сигнал, який передається від виходу до контролера, тому контролер зможе обчислити,